

ПРАЗНИЦИ С НЕИЗЧЕРПАЕМ ТВОРЧЕСКИ ЗАРЯД

С оптимизма и светлите прориви на Деветата симфония от Бетховен на 31 март т. г. завърши XXIV международен фестивал „Мартенски музикални дни“. Богатството и разното образието на двуседмичните концертни програми, добре подбраните чуждестранни и наши състави и солисти, както и стегнатата организация допринесоха много за осезателен ръст на фестивала. По този начин голямата музикална традиция на нашия град от ново бе потвърдена с висока идейно-естетическа реализация и убедително защити своята жизненост и социална значимост.

Плод на априлската културна политика на партията, на всеотдайните грижи и любовта на русенската обществено-фестивалът тази пролет беше посветен на предстоящия 40-годишен юбилей на социалистическата революция в България. Чрез тематичната си насоченост и цялостно то си идейно звучене той бе едно от първите събития у нас, които положиха началото на националните културни юбилейни прояви.

Със своите 17 концерта, поетично-песенната вечер и оперния спектакъл, с музикално-теоретичната си конференция и пролетните художествени и други изложби, с 8-те срещи между музиканти и трудови колективи Мартенски те музикални дни и тази година се превърнаха в ярка, демократична изява на социалистическата ни култура. И макар количествените показатели да не са решаващи в случая, те все пак разкриват обема на някои процеси, сочат растящия интерес към фестивала. Със своите 650 места залата в Дома на културата всяка вечер се изпълваше с публика, на някои от концертите присъстваха много правостоящи, а пролетните художествени изложби и сега приличат почитатели. Над 11 000 бяха тази година посещенията на концертите и над 5000

— участията в съпътстващите културни прояви. По този начин Мартенските музикални дни действително се превърнаха във важен фактор за музикално-естетическото възпитание на трудещите се, активно подпомагат многостранното и хармонично развитие на новата личност, извисяват духовната атмосфера на нашия град.

Беспорен връх в тазгодишната програма и изобщо в летописа на фестивала беше авторският концерт на н. а. на СССР Тихон Хренников — една наистина блестяща изява на съветското музикално изкуство и на сътрудничеството ни със съветските творци. В сърцата ни още прелива възхищението от феноменалното изпълнение на малкия съветски цигулар Вадим Репин. Още дълго ще се помнят и концертите на Братиславската филхармония, на симфоничните оркестри на ЛССР, на люблянското радио и телевизия, на триото от Франция, изпълненията на квартет „Димов“, машабният епос в ораторията на Прокофиев „Иван Грозни“ и редица други творби и изпълнения.

Музиканти от 7 страни го ступаха на фестивала и допринесоха да се утвърди неговия международен авторитет, 10 бяха произведенятия, които получиха първа концертна реализация в България. В също то време бяха изпълнени 17 творби от 15 български композитори, което е сериозен влог в пропагандата на социалистическото ни музикално изкуство.

Във фестивала участваха 6 състави, 9 диригенти и 12 солисти от България, 5 състави, 7 диригенти и 22 солисти от чужбина. Досега в Мартенските музикални дни са участвували всичко 101 състава, 147 диригенти и 339 солисти, което представлява действително огромен творчески актив и не може да не поради изводи за стойността и ролята на музикалните традиции в нашия живот, за големите грижи на партийните и държавни ръководства на града и окръга за развитието на фестивала, за любовта на русенци към музикалното изкуство. С годините бе натрупан и организационен опит, изпълнява се фестивален протокол, което не е без значение за музикалния престиж на нашия град като пролетна столица на симфоничното и кантатно-ораториалното изкуство в страната.

Оптимистичната разносметка не ни пречи да видим и някои пропуски, които понякога се проявяват в напрегнатата работа по фестивала, но не те определяха неговия облик. И ако все пак споменаваме за тях, то е, защото предстои 25-годишният юбилейен фестивал, което отсега налага нови, още по-високи критерии и изисквания към организаторите.

Неотдавна един от гостите на Русе в разговор засегна твърде съществения въпрос за отношението ни към фестивала. „Увлечени във всекидневие то — каза той, — ние понякога не забелязваме истинските големи дела и събития в съвременната българска култура, а с годините те извисяват все повече ръст, за да ни удивят един ден със своята машабност и неповторимост. Такива мисли предизвиква у мен и вашият фестивал...“

Към тази оценка не е необходимо нещо да се добавя.

Любомир СТЕФАНОВ